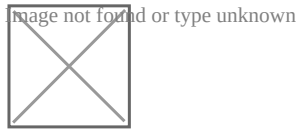

Άγιος Νήφων ο Χίος, κορυφαία μορφή του Κολλυβαδικού Κινήματος (Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας)

/ [Πεμπτουσία](#)

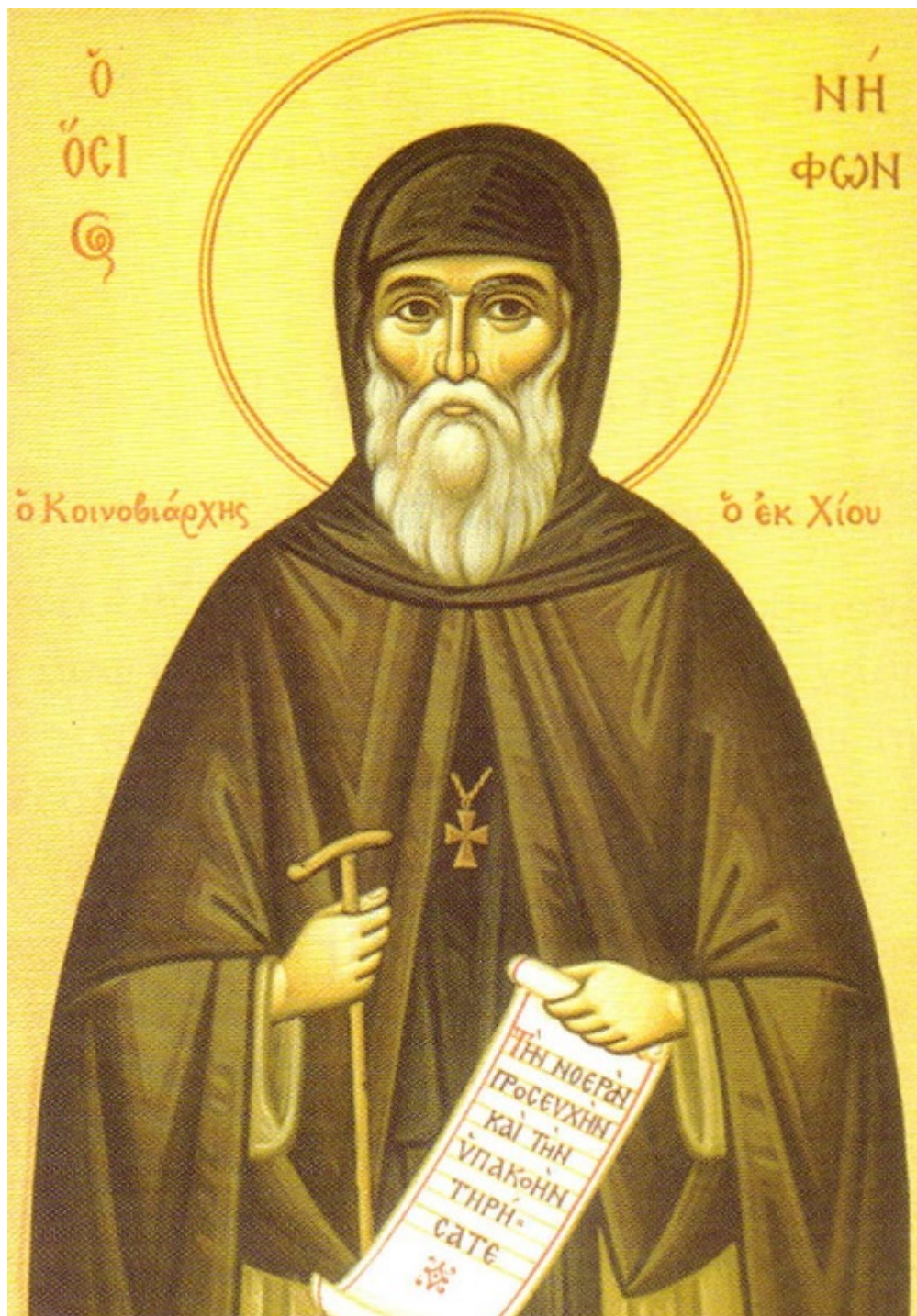

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=163894>]

Στο κολλυβαδικό κίνημα ξεχώρισαν επίσης οι μορφές του Ιεροθέου από τα Σηλύβαινα των Καλαβρύτων και του αδελφού του Φιλοθέου του Γεωργίου, τους οποίους βρίσκουμε αργότερα στην Ύδρα, όπου έκτισαν το Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία και όπου ηγουμένευσε ο Ιερόθεος. Ο Φιλόθεος στη συνέχεια ασκήτευσε στον Πόρο και στην Πάρο, στο περίφημο Μοναστήρι της Λογγοβάρδας.

Οφείλουμε εδώ να μνημονεύσουμε τους με μαρτυρικό πνιγμό τελειωθέντες Κολλυβάδες Αγιαννανίτες Πατέρες, το Γέροντα Θεοφάνη με τον υποτακτικό του παπα-Παΐσιο, που «εξεμέτρησαν τον βυθόν της θαλάσσης» την Κυριακή των Αγίων Πάντων του έτους 1773.

Διάδοχος του Νεοφύτου στην ηγεσία των Κολλυβάδων διετέλεσε ο λόγιος και μαχητικός ιερομόναχος, τον οποίο προμνημονεύσαμε, Αθανάσιος ο Πάριος (1721-1813). Αυτός υπεράσπισε και εδραίωσε θεολογικά τις θέσεις των Κολλυβάδων. Στενοί συνεργάτες του υπήρξαν ο Μακάριος, Αρχιεπίσκοπος Κορίνθου, ο Νοταράς (1731-1805) και ο Νικόδημος ο Αγιορείτης (1749-1809), ο οποίος έδωσε ένα μυστικιστικό βάθος στο κίνημα.

Κορυφαία Κολλυβαδική μορφή αποτελεί ο Άγιος Νήφων ο Χίος, κατά κόσμο Νικόλαος Νικολαράτος (1736-1809), ο οποίος γεννήθηκε στα Πατρικά, ένα από τα μαστιχοχώρια της μυροβόλου Χίου. Αυτός μόνασε στο Άγιο Όρος, στη Σκήτη του Παντοκράτορος, όπου ασκήτευσαν οι ευλαβέστατοι του Αγίου Όρους και όπου και έγινε μοναχός με το όνομα Νήφων και κατόπιν Ιερέας. Όταν ξέσπασε το κίνημα των Κολλυβάδων ο Άγιος Νήφων μαζί με τον Ιερομόναχο Γρηγόριο το Νισύριο και τον ενάρετο επίσης Γέροντα Αρσένιο αναχώρησαν από τις καλύβες τους και έφθασαν πρώτα στη Νάξο. Εκεί συνάντησαν και μύησαν στο κίνημα τον Άγιο Νικόδημο, πρώην Νάξιο Νικόλαο Καλιβούρτζη, ο οποίος μετά από πολλές

συζητήσεις έσπευσε να γνωρίσει και τις μεγάλες μορφές του Γέροντος Σιλβέστρου καθώς και του Αγίου πρώην Μητροπολίτου Κορίνθου, Μακαρίου του Νοταρά, που βρίσκονταν στην Ύδρα. Ο περιάκουστος ασκητής, Γέροντας Σίλβεστρος από την Καισάρεια με τη συνοδεία του είχε εγκαταλείψει το Όρος και ζούσε καθαρά ασκητική ζωή σε στενότατο οικίσκο σε ερημική τοποθεσία στα ανατολικά της Ύδρας, στα αγιασμένα χώματα της Μονής της Ζούρβας. Αυτός χρημάτισε εμπνευσμένος χειραγωγός στο μυστήριο του μοναχισμού του Αγίου Νικοδήμου, αφού ήταν «υψίνους και πλατύνους, το μέλι της ησυχίας και θεωρίας τρεφόμενος». Με συστατική μάλιστα επιστολή του ο τότε Νικόλαος αναχώρησε για το Άγιον Όρος. Μετά από λίγο ήρθε στην Ύδρα ο Ιερόθεος από τα Σηλύβαινα της Πελοποννήσου με τον αδελφό του κατά σάρκα Φιλόθεο Γεωργίου, προερχόμενοι από τη Βατοπεδινή Σκήτη του Αγίου Δημητρίου. Άσκησαν στη Μονή της Παναγίας, όπου ο Ιερόθεος θαυμαστώως διασώθηκε το 1813, κατά τη βιβλιογραφία και μετά ίδρυσαν τη Μονή του Προφήτου Ηλιού (1815), όπου και κοιμήθηκε οσιακά ο Ιερόθεος. Μετά την κοίμησή του ο Φιλόθεος, για να μην εκλεγεί Ηγούμενος έφυγε για το μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής στον Πόρο, απ' όπου και μαζί με τον υποτακτικό του τότε Νικηφόρο, αργότερα Ιερόθεο Βοσυνιώτη από την Τεγέα, πήγαν στη Μονή Αρωμάτων της Κυνουρίας και κατόπιν στην Ικαρία, όπου ηγουμένευε ο υποτακτικός του Οσίου Νήφωνος Σισώης από την Κεφαλονιά. Τελικά κατάντησαν στο Μοναστήρι της Λογγοβάρδας στην Πάρο, την οποία ανακαίνισαν. Το Φιλόθεο Γεωργίου στην ηγουμενία διαδέχθηκε ο Ιερόθεος Βοσυνιώτης και αυτόν ο αυτάδελφός του Φιλόθεος Βοσυνιώτης, θαυμαστοί όλοι ασκητές διαπνεόμενοι από το ίδιο κολλυβαδικό πνεύμα.

Ο Νήφων με τη συνοδεία του, Γρηγόριο, Αγαθάγγελο, Ανανία και Ιωσήφ μετά τη Νάξο κατέφυγε στη Σάμο, όπου εγκαταβίωσε για λίγο στην Αγία Κυριακή και μετά στην Πάτμο, όπου έκτισε μονύδριο μαζί με το Γρηγόριο το Νισύριο, ίσως κοντά στην Παναγία την Κουμάννα. Κατόπιν στους Λειπούς έκτισε μαζί με το Γρηγόριο ησυχαστήριο προς τιμήν του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, στην Κάτω Παναγιά, κοντά στη θάλασσα στη θέση Άγριο Νερό. Για τις ενοχλήσεις των πειρατών εγκατέλειψε, όμως, το νησί αυτό, για να έλθει στα νησιά Φούρνοι και στη συνέχεια στην Ικαρία, όπου ίδρυσε το μοναστήρι του Ευαγγελισμού με την οικονομική βοήθεια του Αγίου Μακαρίου. Το Μοναστήρι αυτό, στην τοποθεσία «Λευκάδα» αγίασαν με τα ασκητικά τους κατορθώματα εκτός από τον Όσιο Νήφωνα και τον Άγιο Μακάριο και πλήθος άλλων Κολλυβάδων Οσίων Πατέρων, όπως ο Γρηγόριος ο Νισύριος, Γρηγόριος ο Χατζησταμάτης, Απολλώ ο Πελοποννήσιος με τα δύο αδέλφια του, τον Απολλόδωρο και τον Ιγνάτιο, ο Ιερομάρτυς Παρθένιος Παρθενιάδης, ο Ιερομόναχος Σισώης από την Κεφαλλονιά, που κοιμήθηκε στην Ικαρία αιωνόβιος, τρία έτη μετά την κοίμηση του Αγάθωνος το 1857, ο Ισίδωρος ο

Κυριακόπουλος, ο Σάμιος, ο Νείλος ο Καλόγνωμος, τον οποίο έκηρε ο Άγιος Νήφων στην Ικαρία, ο Ιερομόναχος Αγάθων ο Χίος, υποτακτικός του Οσίου Νήφωνος, ο οποίος εχρημάτισε και Ηγούμενος της Μονής του Ευαγγελισμού Ικαρίας επί 45 έτη (1809-1854), ο Χαρίτων Παφύλης ο Ικάριος, διάδοχος του Αγάθωνος, ο οποίος, αφού παραιτήθηκε στα τρία χρόνια λόγω ασθενείας, προσκάλεσε το 1857 στην ηγουμενία τον Ισίδωρο τον Κυριακόπουλο, και ο οποίος κοιμήθηκε στις 26 Οκτωβρίου του 1877. Επίσης στην Ικαρία ήλθαν, για να συναντήσουν το γέροντα Σισώη, ο Ιερόθεος ο Βοσυνιώτης με το Γέροντά του Φιλόθεο Γεωργίου, και οι δύο από τη Βατοπεδινή Σκήτη του Αγίου Δημητρίου.

(συνεχίζεται)